

Épül a hatalmas nureki vízierőmű

A Vahs folyón épülő nureki vízierőmű üzembe helyezésével Tadzsisztánban az egy lakosra számított villamosenergia-termelés 1960-hoz képest több mint 10-szeresére emelkedik és másfélszeresen túlszárnyalja az Egyesült Államok jelenlegi színvonalát.

Az erőmű 9 turbinája évente 11 milliárd kilowattóra igen olcsó villamosenergiát ad a népgazdaságnak.

A nureki vízierőmű lehetővé teszi, hogy Tadzsisztánban és Üzbekisztánban 1,2 millió hektárnyi földet hasznosítsanak és ezeken az öntözött földeken a legértékesebb, hosszúszerű gyapot-fajtát termesztik.

A gyapottermelés többé nem függ majd a természet szélsőségeitől.

A vetésterület bővítése és a biztosított gazdag termés lehetővé teszi, hogy Tadzsisztánban a gyapottermelést 2,5-szeresére növeljék.

A nureki villamosenergia nagymértékben felfoldítja

majd a közép-ázsiai köztársaságok iparát.

A vízierőmű olcsó energiája és a nagy termelési kincsek felhasználása alapján hatalmas vegyipari és fémkohászati vállalatok épülnek.

A modern ipar más ágai is fellendülnek.

»Nurek« tadzsik nyelven »fényt, hajnalpirt« jelent. A kommunizmus hajnalán Szovjet Közép-Ázsiában kigyúlnak Nurek fényei.

Vegyipari újítók tanácskozása

A Vegyipari Dolgozók Szakszervezete és a Nehézipari Minisztérium pénteken rendezte meg a vegyipar újítóinak országos tanácskozását. A felszólalók beszámoltak az újítómozgalom eredményeiről, meghatározták a soronkövetkező feladatokat, majd a legjobb újítóknak kitüntetések és jutalmakat adtak át.

Szegedi egyetemi kutatók segítsége a fűszerpaprika termesztéséhez

A Szegedi Tudományegyetem Földrajzi Intézetének munkatársai kutatásaikkal közvetlenül is szolgálják a népgazdaság érdekeit. Ilyen irányú tevékenységükkel elsősorban a mezőgazdasági termelést, különösen a vidék jellegzetes és hírneves fűszernövényének, a paprikának a termesztését segítik.

Kutatásaik fő célja a fontos ipari növényünk teljes földrajzi monográfiájának elkészítése.

Pénzes István adjunktus irányításával — s a földrajz szakos hallgatók bevonásával — már évek óta foglalkoznak a paprikatermesztés problémáival. Hosszas kísérletezéseik, munkájuk eredményeként már korábban elkészült az úgynevezett belső paprikatermesztési körzet részletes talajterképe. Mintegy 6000 talajfúrási adat, valamint éghajlati és egyéb adatok feldolgozásával meghatározták azokat a területeket, ahol a legjobb a fűszerpaprika termesztés. Mindezt a Paprikafeldolgozó Vállalat rendelkezésére bocsátották, ahol már ennek megfelelően tervezhetik meg, illetve jelölhetik ki a fő termelési területeket.

Most a szegedi külső körzet — amelybe Bács és Békés megye egy kis része is beletartozik — valamint a kalocsai belső és külső paprikatermesztési körzet talajterképét készítik 1300 fúrási, összesen mintegy 12 000 adat figyelembevételével.

Már előkészültek arra, hogy az egyik Szeged környéki tiszben kísérleteket folytassanak a fűszerpaprika mikroklímájának pontos meghatározására. Itt egyes parcellákat sztiarol lemezekkel borítanak, hogy megállapítsák: a napfény-visszaverődés miként befolyásolja az éretést. Más parcellákon különbözőképpen öntöznek, műtrágyáznak stb. Megállapítják, hogy mindezek a tényezők hogyan hatnak a terméshozamra, a capsaicin és a festékanyag-tartalomra. Az ideális mikroklíma megismerése után meghatározzák, hogyan lehet ezeket a feltételeket nagyszabásúan megteremteni.

Az intézet kutatóinak számításai szerint a szegedi körzetben például az öntözés — részben a természeti adottságok, másrészt csökkenő felhasználásával — hódanként csak öt mázsás többletermés esetén is három év alatt megtértené az ehhez szükséges 18 millió befektetést.

Bolgár—magyar baráti napok

Lomban, a Duna-parti bolgár kikötővárosban november 17-én és 18-án bolgár—magyar baráti napokat rendeznek. A baráti napok keretében pénteken kiállítás nyílt, amely bemutatja a magyar nép harcát és bekecs alkotómunkáját a szocializmus építésében.

Pénteken ünnepi nagygyűlést rendeztek. (MTI)

Közérdekű tanácskozás

Hogyan vegyenek részt a dolgozók a termelési tervek elkészítésében?

Nem újdonság a dolgozók bevonásának szükségessége a termelési tervek elkészítésébe. Évek óta beszélünk és írunk róla, s gyakorlati megvalósulásával kapcsolatban történt már egy, s más a szegedi üzemekben is.

Általában két fő eszköz áll rendelkezésre: az üzemi tanács ülései, valamint a termelési tanácskozások. Az üzemi tanács tagjainak észrevételei módosíthatják a terv egyes részeit, a tervismertető termelési tanácskozás azonban már csak az elkészült terv végrehajtásával foglalkozhat jelenleg. Az újságíró-klubban megrendezett közérdekű tanácskozás résztvevői megállapították, hogy a lehetőségek ily módon nincsenek kihasználva a szegedi üzemekben.

Elsősorban azt szükséges tisztázni, hogy miként is érteendő a dolgozók bevonása a termelési tervek kidolgozásával kapcsolatban. Azt jelenti, hogy a dolgozókra bizzuk, hogy egy-egy üzem mit gyártson, s milyen mennyiségben? Nem. Ebben a vállalat vezetőinek, az igazgatóknak sincs beleszólása, hiszen ezt nem egyes emberek, vagy kollektívák, hanem

a népgazdaság egészének érdekei határozzák meg.

Juhász László, a Délnyugati párttitkára elmondta, hogy egyelőre még arról sem beszélhetünk, hogy a fizikai állományú dolgozók olyan értelemben vegyék ki részüket a tervkészítésből, hogy az a vállalat termelésének alakulását döntően befolyásolja. Nem is ez a cél. Azzal, hogy elmondják, mi hátráltatja őket a munkában — ez az általános jelenség —, már hozzájárulnak a tervezéshez.

Az üzemi tanácsülések és a termelési tanácskozások lebonyolításának jelenlegi módszere nem megfelelő.

Pántya József, a kéziszerszámgépgyártó szegedi telephely igazgatója kifejtette, hogy az a szakkifejezésekkel teltüzdelt nyelv, melyet jobbra csak a műszakiak értenek meg, nem alkalmas a dolgozók érdeklődésének felkeltésére. A tervismertető értekezleteken az adatok olyan özőne zúdul a kisebb képzettségű munkásokra, hogy az összefüggéseket, a saját munkájukkal kapcsolatos részleteket nem ismerhetik fel.

Úgy lehetne előrébb lépni, ha minél kisebb termelési egységek beszélnek meg a tervfeladatokat, s azok közül is csak a leglényesebbeket.

Azokat, amelyek szorosan összefüggnek a napi munkával. Ez a gyakorlat — különösen az intézkedési ter-

vek elkészítésével kapcsolatban — jól bevált a kéziszerszámgépgyártásban.

A dolgozók sok segítségével adhatnák abból a helyzeti előnyükből eredően, hogy ők ismerik legjobban a munkahelyük, gépük kapacitását, a termelési tervek közvetlen félézeit, az anyag- és karakossági lehetőségeit stb.

Gunczer Andorné, az újszegedi kender- és lenszövő szakszervezeti bizottsága titkárának tapasztalatai szerint a dolgozók egy része abból a tévhitből kiindulva, hogy önmaguk ellen cselekednének, ha feltárnák a rejtett tartalékokat, nem szívesen beszél ezekről a kérdésekről. Az elzárkózásnak más oka is lehet — fűzte hozzá a megállapításhoz Nemes Júlia, a Szegedi Kenderfonógyár alapszervezeti párttitkára —, többek között az, hogy nem ismerik fel saját tapasztalataik jelentőségét; vagy az, hogy a magasabb képzettségű műszakfak előtt restellnek előállni kicsinynek tűnő észrevételeikkel; esetleg az, hogy javaslataikra nem kapnak elfogadható választ.

A kis jelentőségűnek látszó vélemények összessége felbontásukkal szolgálhat a vállalatnak.

A Délnyugati párttitkára példával bizonyította ennek igazságát. Elmondta, hogy az újszegedi telep dolgozói többször panaszkodtak már a porelszívás hatástalanságára, vagy a gyenge fűtés miatt. Talán eszükbe se jutott, hogy panaszuk összefügg a termeléssel is. Pedig ahol rossz a levegő, vagy hideg van, ott nehezebben megy a munka, betegek lesznek a dolgozók, s hiába minden műszaki intézkedés, a munkakörülmények biztosításának elhanyagolását

végző soron termelés kiesést követi. Hogyan a kereskedelemben szükség van az ezer apró cikkre, úgy

kell a sok ezernyi apró javaslat az ipar, az üzem feladatainak elvégzéséhez.

Ismeretes, hogy a korszerű elvek alapján elsősorban nem a létszám, hanem a termelékenység emelésével kell elérni a termelés növekedését. A termelékenység egy részét műszaki fejlesztéssel, más részét a normák helyes kialakításával, vagy munkaszervezéssel lehet javítani. De az igény és a felforralt lehetőségek nem fedhetik egymást, ha az utóbbihoz nem adjuk hozzá a munkások gyárszeretetében, lendületében, ötleteiben rejlő erőt. Csak ily módon lehet eredményt elérni.

A közérdekű tanácskozás résztvevői által közösen alkotott vélemény szerint a dolgozók bevonása elengedhetetlenül szükséges a tervkészítésbe, s éppen ezért a jelenlegi formális módszerek kudarcra vannak ítélve.

A kormány és a szaktanács közelmúltban megjelent határozata világosan kimondja, hogy a termelési tanácskozások feladata a konkrét termelési és gazdasági célkitűzések és az azok megvalósítását szolgáló módszerek kialakítása.

A szegedi üzemekben is csak úgy érhető el haladás ebben a tekintetben, ha a dolgozókat minél kisebb termelési egységekként vonjuk be már a tervjavaslatok elkészítésébe is, módot adva rá, hogy ki-ki feltárja munkájának nehézségeit, elmondhassa apróbb-nagyobb észrevételeit. A dolgozók bevonásának elhanyagolása több mint könnyelműség — a fejlődés kerekítője.

Gazdagítsuk a KISZ iskolai alapszervezeteit és a pedagógusok együttműködését

A KISZ Csongrád megyei bizottságának pedagógus aktívaülése Szegeden

Szegeden tegnap délután a központi egyetem aulájában KISZ tanácsadó tanárok, osztályfőnökök, kollégiumi és iskolaigazgatók részvételével aktívaülést tartott a KISZ Csongrád megyei bizottsága. Az ülésen megjelent Berecz János, a KISZ Központi Bizottsága egyetemi osztályának vezetője, Agoston József, a KISZ Csongrád megyei bizottságának titkára. Deák Béla, a KISZ Szeged városi végrehajtó bizottságának titkára, Szécsi Andrásné, a Művelődésügyi Minisztérium főelőadója.

Deák Béla megnyitó szavai után Berecz János »Az osztályfőnökök és a KISZ kapcsolata« címmel tartott előadást. Hangoztatta, hogy a pedagógusok nagy többsége elismerésre méltón segíti és támogatja az iskolai KISZ-szervezetek tevékenységét. Ezért a lelkes, odaadó mun-

káért tolmácsolta a KISZ Központi Bizottságának köszönetét.

Ezután arról beszélt, hogy sok helyen keresik a pedagógusok azt a helyes módszert, amelynek segítségével összhangba lehet hozni az ifjúsági szervezet és az iskola munkáját. Mert az iskola és a Kommunista Ifjúsági Szövetség egy közös, nagy célt dolgozik: a szocializmus építésére kész és alkalmas fiatalokat nevel.

Rámutatott, hogy valamennyi KISZ-szervezetnek vonzó, tartalmas életet kell teremtenie az iskolában. A KISZ Központi Bizottsága — a helyes gyakorlat alapján — az elmúlt évben ajánlotta, javasolta, hogy lehetőleg osztályonként alakítsanak a középiskolákban KISZ-alapszervezeteket. Ahol ezt a javaslatot meghallgatták és megvalósították, ott ma már komoly eredményekről adnak számot. Hiszen egy kisebb közösség összefoghat, és a tanulók problémája közös.

Berecz János szövege után az »Ifjúság a szocializmusért« mozgalomról, majd végül megállapította: a KISZ alapszervezetek segítése, támogatása nemcsak az osztályfőnökök feladata, hanem valamennyi pedagógusé. A tanárok kériék a KISZ segítségét egy-egy probléma megoldásánál, s támaszkodjanak bátrabban a KISZ-alapszervezetekre. A pedagógusok és a KISZ tevékenységének összehangolása nem könnyű feladat, de ez az együttműködés a szocialista embertípus neveléséhez elengedhetetlen, szükséges.

Szécsi Andrásné felszólalása után a pedagógus aktívaülés Deák Béla zárszavával ért véget.

Jól halad az emeletráépítés

Szegeden a hidegebb idő ellenére jó ütemben halad a Marx tér és Mikszáth Kálmán utca sarkán levő háznál a munka, az emeletráépítés. Valószínű, hogy a kitűzött határidő előtt, a jövő év áprilisában átadják a 900 ezer forintot költséggel épülő lakásokat tulajdonosaiknak.

(Somogyi Zoltán felv.)

— A Szegeden töltött két nap rendkívül kedvező hatást gyakorolt ránk és több hasznos tapasztalatot szereztünk — mondotta tegnap lapunknak adott nyilatkozatában A. Kiewicz és Z. Woroniecki. — Mindenekelőtt az úttörőcsapatok napi munkáját tanulmányozzuk magyarsági tartózkodásunk alkalmával, s ezért is örültünk, hogy ma behatóan megismerhettük a Gagarin iskola úttörőinek életét. Nagyon jónak találjuk, hogy az úttörők a munkásmozgalom régi harcásaival összefonódnak, mert így sokkal mélyebb élményt szerezhetnek